

4. LINEER DÖNÜŞÜMLER

Bir V vektör uzayından bir W vektör uzayına giden L tasviri (fonksiyonu) $L: V \rightarrow W$ ile gösterilir.

Tanım: Bir V vektör uzayından bir W vektör uzayına giden, kaytı $v_1, v_2 \in V$ ve kaytı α, β skalarları için
 $L(\alpha v_1 + \beta v_2) = \alpha L(v_1) + \beta L(v_2)$
 şartını sağlayan, L fonksiyonuna **lineer dönüşüm** veya **lineer operatör** denir.

2. kaytı $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2$ için $L(x) = x_1 e_1$ olsun.

$$e_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \quad L(x) = L\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}\right) = x_1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$L\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x_1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}, y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$\alpha x + \beta y = \alpha \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha x_1 + \beta y_1 \\ \alpha x_2 + \beta y_2 \end{bmatrix}$$

$$L(\alpha x + \beta y) = (\alpha x_1 + \beta y_1) e_1 = \alpha (x_1 e_1) + \beta (y_1 e_1) = \alpha L(x) + \beta L(y)$$

L lineer dönüşümdür.

Eğer L lineer dönüşüm ise $L(v_1 + v_2) = L(v_1) + L(v_2)$ ve $L(\alpha v) = \alpha L(v)$ dir. Tersinde doğrudur.

$\mathbb{R}^2$ 'de Lineer Dönüşümler:

Ör 1. kaytı $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2$ için $L(x) = 3x$ olsun.

$\forall x, y \in \mathbb{R}^2$ ve $\forall \alpha, \beta \in \mathbb{R}$

$$L(\alpha x + \beta y) = 3(\alpha x + \beta y) = \alpha(3x) + \beta(3y) = \alpha L(x) + \beta L(y)$$

L lineer dönüşümdür.

3. kaytı $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2$ için $L(x) = \begin{bmatrix} x_1 \\ -x_2 \end{bmatrix}$ olsun.

$$L\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x_1 \\ -x_2 \end{bmatrix}$$

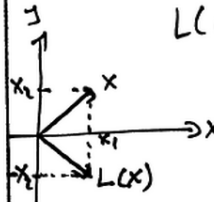
$$x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}, y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$L(\alpha x + \beta y) = L\left(\begin{bmatrix} \alpha x_1 + \beta y_1 \\ \alpha x_2 + \beta y_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} \alpha x_1 + \beta y_1 \\ -\alpha x_2 - \beta y_2 \end{bmatrix}$$

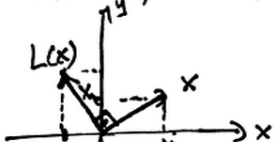
$$= \alpha \begin{bmatrix} x_1 \\ -x_2 \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} y_1 \\ -y_2 \end{bmatrix}$$

$$= \alpha L(x) + \beta L(y)$$

L lineer dönüşümdür.

4. kaytı $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2$, $L(x) = \begin{bmatrix} -x_2 \\ x_1 \end{bmatrix}$ olsun.

$$x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}, y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2, \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$L(\alpha x + \beta y) = \begin{bmatrix} -\alpha x_2 - \beta y_2 \\ \alpha x_1 + \beta y_1 \end{bmatrix} = \alpha \begin{bmatrix} -x_2 \\ x_1 \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} -y_2 \\ y_1 \end{bmatrix} = \alpha L(x) + \beta L(y)$$

L lineer dönüşümdür.

$\mathbb{R}^n$ 'den $\mathbb{R}^m$ 'ye Lineer Dönüşümler:

Ör 1. $\forall x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3$ için $L(x) = x_1 + x_2 + x_3$ ile tanımlı $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ lineer dönüşüm müdür?

$$x, y \in \mathbb{R}^3 \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$L(\alpha x + \beta y) = L\left(\begin{bmatrix} \alpha x_1 + \beta y_1 \\ \alpha x_2 + \beta y_2 \\ \alpha x_3 + \beta y_3 \end{bmatrix}\right) = (\alpha x_1 + \beta y_1) + (\alpha x_2 + \beta y_2) + (\alpha x_3 + \beta y_3) = \alpha(x_1 + x_2 + x_3) + \beta(y_1 + y_2 + y_3) = \alpha L(x) + \beta L(y)$$

5. kaytı $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2$ için $L(x) = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 + 1 \end{bmatrix}$ olsun

$$L\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 + 1 \end{bmatrix}$$

$$L(3x) \stackrel{?}{=} 3L(x)$$

$$3x = 3 \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3x_1 \\ 3x_2 \end{bmatrix}$$

$$L(3x) = L\left(\begin{bmatrix} 3x_1 \\ 3x_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 3x_1 \\ 3x_2 + 1 \end{bmatrix}$$

$$3L(x) = 3 \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 + 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3x_1 \\ 3x_2 + 3 \end{bmatrix}$$

$$L(3x) \neq 3L(x)$$

L lineer dönüşüm değildir.

$$L(x) = x_1 + x_2 + x_3 = (1 \ 1 \ 1) \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

$$A = (1 \ 1 \ 1)$$

$$L(x) = A \cdot x$$

2. $L(x) = \begin{bmatrix} x_2 \\ x_1 \\ x_1 + x_2 \end{bmatrix}$ ile tanımlı $L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ fonksiyon lineer dönüşüm müdür?

$$L\left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} x_2 \\ x_1 \\ x_1 + x_2 \end{bmatrix}$$

$$x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix}, y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$L(\alpha x + \beta y) = L\left(\begin{bmatrix} \alpha x_1 + \beta y_1 \\ \alpha x_2 + \beta y_2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} \alpha x_2 + \beta y_2 \\ \alpha x_1 + \beta y_1 \\ \alpha x_2 + \beta y_2 + \alpha x_1 + \beta y_1 \end{bmatrix}$$

$$= \alpha \begin{bmatrix} x_2 \\ x_1 \\ x_2 + x_1 \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} y_2 \\ y_1 \\ y_2 + y_1 \end{bmatrix}$$

$$= \alpha L(x) + \beta L(y)$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \quad L(x) = A \cdot x$$

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_2 \\ x_1 \\ x_2 + x_1 \end{bmatrix}$$

V vektör uzayından W vektör uzayına lineer dönüşümler:

Teorem: Eğer L, V vektör uzayından W vektör uzayına bir lineer operatör ise

- 1) $L(0_V) = 0_W$ $L: V \rightarrow W$
 $0_V \rightarrow 0_W = L(0_V)$
- 2) $v_1, v_2, \dots, v_n \in V$ ve $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ skalarlar ise $L(\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \dots + \alpha_n v_n) = \alpha_1 L(v_1) + \dots + \alpha_n L(v_n)$
- 3) $\forall v \in V$ için $L(-v) = -L(v)$ dir.

Genel olarak, eğer A m x n tipinde bir matris ise $\mathbb{R}^n$ 'den $\mathbb{R}^m$ 'ye L_A lineer operatörü $\forall x \in \mathbb{R}^n$ için

$$L_A(x) = A \cdot x$$

olarak tanımlayabiliriz. Gerçekten

$$L_A(\alpha x + \beta y) = A \cdot (\alpha x + \beta y) = \alpha(A \cdot x) + \beta(A \cdot y)$$

$$= \alpha L_A(x) + \beta L_A(y)$$

olduğundan L_A lineerdir. Bu yüzden her m x n tipindeki A matrisini $\mathbb{R}^n$ 'den $\mathbb{R}^m$ 'ye bir lineer operatör olarak düşünebiliriz.

konst: (1) $L(\alpha v) = \alpha L(v)$
 $\alpha = 0 \quad L(0_V) = 0 L(v) = 0_W$

örk. I, V kaydı vektör uzayı olsun. kaydı $v \in V$ için $I(v) = v$ ile tanımlı lineer operatörüne birim operatör denir.

$$I(\alpha v_1 + \beta v_2) = \alpha v_1 + \beta v_2 = \alpha I(v_1) + \beta I(v_2)$$

$$I: V \rightarrow V$$

2. L, $C[a, b]$ 'den $\mathbb{R}$ 'ye

$$L(f) = \int_a^b f(x) dx$$

ile tanımlansın.

$$f, g \in C[a, b] \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$L(\alpha f + \beta g) = \int_a^b [\alpha f(x) + \beta g(x)] dx$$

$$= \alpha \int_a^b f(x) dx + \beta \int_a^b g(x) dx$$

$$= \alpha L(f) + \beta L(g)$$

Görüntü ve Gekirdek

Tanım: $L: V \rightarrow W$ lineer dönüşüm olsun. Gek L ile gösterilen

$$\text{Gek } L = (\text{ker } L) = \{v \in V : L(v) = 0_W\}$$

kümesine L'nin gönderdiği denir.

$$\text{Gek } L \subset V$$

3. D, $C^1[a, b]$ 'den $C[a, b]$ 'ye

$$D(f) = f'$$

ile tanımlansın. (Türev operatörü)

$$f, g \in C^1[a, b] \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$D(\alpha f + \beta g) = (\alpha f + \beta g)'$$

$$= \alpha f' + \beta g'$$

$$= \alpha D(f) + \beta D(g)$$

Tanım: $L: V \rightarrow W$ lineer dönüşüm ve S, V'nin bir alt uzayı olsun. L(S) ile gösterilen

$$L(S) = \{w \in W : w = L(v), v \in S\}$$

kümesine S'nin görüntüsü denir. V vektör uzayının görüntüsü L(v) ile gösterilir ve L'nin görüntü kümesi denir.

$$L(S) \subset W \quad L: \text{Ⓢ} \rightarrow \text{Ⓢ}$$

Teorem! $L: V \rightarrow W$ lineer dönüşüm ve S , V 'nin bir alt uzayı ise
 1) $\ker L$, V 'nin bir alt uzayıdır
 2) $L(S)$, W 'nin bir alt uzayıdır.

kanıt: (1) $v_1, v_2 \in \ker L \Rightarrow v_1 + v_2 \in \ker L$

$$L(v_1) = L(v_2) = 0$$

$$L(v_1 + v_2) = L(v_1) + L(v_2) = 0 + 0 = 0$$

$$v_1 + v_2 \in \ker L$$

(ii) $v \in \ker L$ $\alpha \in \mathbb{R}$ $\alpha v \in \ker L$

$$L(v) = 0$$

$$L(\alpha v) = \alpha L(v) = \alpha \cdot 0 = 0$$

$$\alpha v \in \ker L$$

$\ker L$, V 'nin bir alt uzayıdır.

örk. 1. $L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ $L(x) = \begin{bmatrix} x_1 \\ 0 \end{bmatrix}$ lineer dönüşümün çekirdeğini ve görüntü kümesini bulun.

$$\ker L = \{ x \in \mathbb{R}^2 : L(x) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \}$$

$$L(x) = \begin{bmatrix} x_1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow x_1 = 0 \quad (x_2 = k \in \mathbb{R})$$

$$\ker L = \left\{ \begin{bmatrix} 0 \\ k \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 : k \in \mathbb{R} \right\}$$

$\ker L$ 'nin boyutu $(\left\{ k \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\})$ 1'dir.

$$L(\mathbb{R}^2) = ?$$

$$L(\mathbb{R}^2) = \left\{ \begin{bmatrix} a \\ 0 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 : a \in \mathbb{R} \right\}$$

$L(\mathbb{R}^2)$ 'nin boyutu 1'dir.

2. $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ $L(x) = \begin{bmatrix} x_1 + x_2 \\ x_2 + x_3 \end{bmatrix}$ lineer dönüşüm ve $S = \{e_1, e_3\}$ ile gerden alt uzay olsun. $\ker(L) = ?$ ve $L(S) = ?$

$$L(x) = 0 \Rightarrow \begin{bmatrix} x_1 + x_2 \\ x_2 + x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$x_1 + x_2 = 0$$

$$x_2 + x_3 = 0 \Rightarrow x_3 = -x_2 \Rightarrow x_2 = -x_3$$

$$x_1 = x_3$$

$$\ker L = \left\{ \begin{bmatrix} a \\ -a \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 : a \in \mathbb{R} \right\}$$

$$L\left(\begin{bmatrix} -2 \\ 2 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} -2-2 \\ -2+2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$a \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}$, $\begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$ $\ker L$ 'nin birer üyesidir.

$\ker L$ 'nin boyutu 1'dir

$$S = \left\{ a \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + b \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} : a, b \in \mathbb{R} \right\}$$

$$L(S) = ?$$

$$D(P_3) = \{ kx + L : k, L \in \mathbb{R} \} = P_2$$

Lineer Dönüşümlerin Matris Gösterimi (Temsili):

Teorem! $L: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ lineer operatör ise $\forall x \in \mathbb{R}^n$ için $L(x) = A \cdot x$

olacak şekilde bir $m \times n$ tipinde A matrisi vardır. Burada A 'nın j . Sütunu

$$\begin{bmatrix} a_{1j} \\ a_{2j} \\ \vdots \\ a_{mj} \end{bmatrix} = L(e_j) \quad j=1,2,\dots,n$$

$$L(S) = \left\{ \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^2 : \alpha, \beta \in \mathbb{R} \right\} = \mathbb{R}^2$$

3. $D: P_3 \rightarrow P_2$ $D(p(x)) = p'(x)$ lineer operatörün çekirdeğini ve görüntü kümesini bulun.

$$D(ax^2 + bx + c) = 2ax + b$$

$$D(p(x)) = 0 \Rightarrow 2ax + b = 0 \cdot x + 0 \cdot 1$$

$$\ker(D) = \{ d \in P_1 : d \in \mathbb{R} \}$$

A 'ya L 'nin standart (doğal) baza göre matris gösterimi denir.

örk! $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ lineer operatörü $\forall x \in \mathbb{R}^3$ için $L(x) = (x_1 + x_2, x_2 + x_3)^T$ ile tanımlansın. L 'nin doğal baza göre matris temsilini bulun.

$$L(e_1) = L\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = 1 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + 0 \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$L(e_2) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$L(e_3) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad 2 \times 3$$

$$L(x) = Ax = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_1 + x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$$

Teorem! $E = [v_1, v_2, \dots, v_n]$ ve $F = [w_1, w_2, \dots, w_m]$ sırasıyla V ve W vektör uzaylarında sıralı bazlar ise her $L: V \rightarrow W$ lineer dönüşümü için $[L(v)]_F = A [v]_E \quad \forall v \in V$ için olacak şekilde $m \times n$ tipinde bir A matrisi vardır. Burada

$$L(e_1) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + (-\frac{1}{2}) \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$[L(e_1)]_F = \begin{bmatrix} 1/2 \\ -1/2 \end{bmatrix}$$

$$L(e_2) = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \frac{1}{2} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$[L(e_2)]_F = \begin{bmatrix} 1/2 \\ 1/2 \end{bmatrix}$$

$$L(e_3) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \frac{1}{2} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$[L(e_3)]_F = \begin{bmatrix} 1/2 \\ 1/2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} a_{1j} \\ a_{2j} \\ \vdots \\ a_{mj} \end{bmatrix} = [L(v_j)]_F \quad j=1,2,\dots,n$$

dir. A matrisine E ve F sıralı bazlarına göre L 'nin matris gösterimi (temsili) dir.
 Ort. 1. $L: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ lineer dönüşümü, $\forall x \in \mathbb{R}^3$ için $L(x) = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 + x_3 \end{bmatrix}$ ile tanımlansın.
 a) $E = [e_1, e_2, e_3]$ ve $F = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$
 b) $E = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$ ve $F = //$
 Sıralı bazlarına göre L 'nin matris temsili bul!

$$A = \begin{bmatrix} 1/2 & 1/2 & 1/2 \\ -1/2 & 1/2 & 1/2 \end{bmatrix}$$

$$[L(v)]_F = A \cdot [v]_E = A \cdot v$$

$$b) L\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + (-\frac{1}{2}) \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\left[L\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) \right]_F = \begin{bmatrix} 1/2 \\ -1/2 \end{bmatrix}$$

$$L\left(\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = 1 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + 0 \cdot \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\left[L\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) \right]_F = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$L\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{3}{2} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \frac{1}{2} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\left[L\left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}\right) \right]_F = \begin{bmatrix} 3/2 \\ 1/2 \end{bmatrix}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1/2 & 3/2 & 1/2 \\ -1/2 & 0 & 1/2 \end{bmatrix}$$

$$[L(v)]_F = A [v]_E$$

Teorem! $E = [u_1, u_2, u_3, \dots, u_n]$ ve $F = [b_1, b_2, \dots, b_m]$ sırasıyla $\mathbb{R}^n$ ve $\mathbb{R}^m$ 'nin sıralı bazları olsun. $L: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ bir lineer dönüşüm ve A, B E ve F bazlarına göre L 'nin matris gösterimi ise $\begin{bmatrix} a_{1j} \\ a_{2j} \\ \vdots \\ a_{mj} \end{bmatrix} = B^{-1} L(u_j) \quad j=1,2,\dots,n$ dir. Burada $B = (b_1, b_2, \dots, b_m)$ dir. (matris)

2. $D(p(x)) = p'(x)$ olsun. $D: P_2 \rightarrow P_2$ lineer operatörü için $[x^2, x, 1]$ ve $[x, 1]$ sıralı bazlarına göre D 'nin matris gösterimini bul.
 $D(x^2) = 2x = 2 \cdot x + 0 \cdot 1$
 $D(x) = 1 = 0 \cdot x + 1 \cdot 1$
 $D(1) = 0 = 0 \cdot x + 0 \cdot 1$
 $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$

Soruç: $A, E = [u_1, u_2, \dots, u_n]$ ve $F = [b_1, b_2, \dots, b_m]$ bazlarına göre $L: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ 'nin matris gösterimi ise $(b_1, b_2, \dots, b_m) (L(u_1), \dots, L(u_n))$ matrisinin indirgenmiş satır basamak formu $(I | A)$ dir.
 Ort: $L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ lineer dönüşümü $L(x) = (x_2, x_1 + x_2, x_1 - x_2)^T$ olsun.
 $u_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad u_2 = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}$ ve $b_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, b_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

$b_3 = [1]$ ise $[u_1, u_2]$ ve $[b_1, b_2, b_3]$ sıralı
 bazlarına göre L 'nin vektör temsilini
 bul.

$$\left(\begin{array}{ccc|cc} 1 & 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 2 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|cc} 1 & 0 & 0 & -1 & -3 \\ 0 & 1 & 0 & 4 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 2 \end{array} \right)$$

$$A = \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 4 & 2 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$$